

Høringsnotat om Debatoplæg fra Udvalget om en mere sammenhængende og moderne styringsstruktur for folkekirken

(høringsnotat af 7. november, der er korrigeret den 12. november 2013)

Dato: 12. november 2013

Dokument nr. 114690/13

Sagsbehandler
Jørgen Engmaark

Debatoplæg fra Udvalget om en mere sammenhængende og moderne styringsstruktur for folkekirken blev sendt i høring den 2. maj 2013¹. Debatoplægget blev samtidig offentliggjort på ministeriets hjemmeside sammen med forskelligt supplerende materiale, og alle interesserede blev opfordret til at sende høringssvar.

Høringsfristen blev fastsat til torsdag 31. oktober 2013.

I høringsperioden indbød udvalget til 11 orienterings- og debatmøder - et i hvert stift og et på Bornholm. Formålet med disse møder var at inspirere til samt understøtte debat om oplægget. De 11 møder havde tilsammen ca. 2.200 deltagere.

Debatoplægget består af tre hovedafsnit:

- et kapitel om folkekirken opgave og identitet og seks pejlemærker
- et kapitel om folkekirken indre anliggender og mulige modeller for styring af dem
- et kapitel om folkekirken fælles økonomi og fælles anliggender og mulige modeller for styring af dem.

I det følgende er der først en samlet oversigt over høringssvarene. Derefter beskrives antallet og fordelingen af høringssvar for hvert af debatoplæggets hovedafsnit.

Til sidst beskrives høringssvarenes bemærkninger til andre emner, heriblandt fælles organ for indre anliggender samt økonomi og fælles anliggender - sammensætning af et eller flere organer - årligt folkekirkemøde/-stævne.

671 høringssvar og deres fordeling

Der er dags dato modtaget 671 høringssvar. Nogle svar er fælles for flere råd eller personer.

Svarene fordeler sig som følger:

- Biskopper: 9 svar, hvoraf 1 samtidig er svar fra stiftsøvrigheden
- Stiftsråd: 6 svar
- Præster og provster: 42 svar fra i alt 46 præster og provster

¹ Debatoplægget blev med et høringsbrev sendt til: alle biskopper, stiftsøvrigheder, stiftsråd, provstiudvalg og menighedsråd, Landsforeningen af Menighedsråd og faglige organisationer for ansatte i folkekirken. Desuden til: uddannelsesinstitutioner i folkekirken, valgmenigheder, et antal frie, folkekirkelige organisationer, de politiske partier, oplysningsforbund samt Humanistisk Samfund og Ateistisk Selskab.

- Provstiudvalg: 31 svar - Der er p.t. 103 provstiudvalg
- Menighedsråd: 472 svar fra i alt 526 menighedsråd - Der er p.t. 1.750 menighedsråd
- Valgmenigheder: 7 svar fra i alt 14 valgmenigheder
- Organisationer: 50 svar
- Øvrige svar: 54 svar fra i alt 249 personer.

Side 2

Dokument nr. 114690/13

Hørings svar om pejlemærkerne

Det fremgår af mange høringssvar, at debatoplæggets kapitel om folkekirkens opgave og identitet og seks pejlemærker har haft betydning for overvejelser om og stillingtagen til, hvordan styringen af indre anliggender samt fælles økonomi og fælles anliggender skal være.

Der er således i adskillige høringssvar tilkendegivelser om, at der f.eks. fortsat skal være et nært forhold mellem stat og kirke, og at traditionerne for rummelighed og frihed skal bevares.

I nedenstående opgørelse indgår imidlertid kun høringssvar, hvor der udtrykkeligt er givet udtryk for positiv tilslutning til pejlemærkerne generelt eller til de enkelte pejlemærker.

Der er i høringssvarene yderst få negative tilkendegivelser i forhold til pejlemærkerne generelt og i forhold til pejlemærkerne enkeltvis.

Sammenfattende kan det siges, at høringssvarene rummer tilslutning til de pejlemærker, som er beskrevet i debatoplægget.

I enkelte høringssvar er der udtrykt ønsker om yderligere pejlemærker, først og fremmest om værdien af frivillighed og om folkekirkens offentlighedsdimension.

Fordelingen af høringssvar om pejlemærkerne fremgår af den følgende tabel.

Af sammenligningshensyn er der først i tabellen anført det samlede antal høringssvar fra de forskellige grupper af høringssvarter.

Navn	An- tal svar	antal mr/per- soner	Pejl. gene- relt	Pejl. 1	Pejl. 2	Pejl. 3	Pejl. 4	Pejl. 5	Pejl. 6
Biskopper og stiftsøvrigheder	9	10	5	2	3	1	1	1	1
Stiftsråd	6		3	1	1	1	1	1	1
Præster	42	46	6	6	3	3	6	5	6
Provstiuvalg	31		8	7	0	0	1	1	0
Menighedsråd	472	526	47	18	13	13	20	13	21
I alt kirkelige råd og embeder	560	582	69	34	20	18	29	21	29
Valgmenigheder	7	14	0	0	0	0	0	0	0
Organisationer	50		18	2	2	1	1	1	1
Øvrige / private	54	249	19	6	6	5	5	6	6
I alt inkl org., valgm. og øvrige	671	845	106	42	28	24	35	28	36

Høringssvar om indre anliggender

Traditionelt anses gudstjenesteordning, ritualer, bibeloversættelse og salmebog samt regler om dåb og konfirmation for indre anliggender. Hertil kommer tilsynet med de specifikt gejstlige dele af præsternes embedsførelse i form af forkyndelse og forvaltning af sakramenter. Dette tilsyn er biskoppernes opgave.

I debatoplægget er der peget på fire muligheder for den fremtidige styring og regulering af det, der traditionelt anses for indre anliggender:

- Uændret videreførelse af den nuværende ordning. Det indebærer, at ministeren har kompetencen til at beslutte, *om* der skal ske ændringer, *hvordan* forslag til ændringer skal udarbejdes, samt *hvem* der skal inddrages og høres. Ritualer m.v. sættes i kraft ved kgl. resolution eller kgl. anordning efter indstilling fra ministeren. Ordningen bygger på en sædvane, og der er ikke ved lov eller på anden måde fastlagt regler om den.

Ud over muligheden for at videreføre den nuværende ordning er der i debatoplægget peget på tre modeller:

- Model 1: Modellen indebærer, at der lovgives om fremgangsmåden ved styring og regulering af indre anliggender. Men at lovgivningen primært indskrænkes til at regelfastsætte den praksis, der har udviklet sig under den nuværende ordning. Det vil bl.a. sige udarbejdelse af forslag til ændringer i brede og kyndige udvalg eller arbejdsgrupper samt høring af først og fremmest biskopperne.

- Model 2: Modellen indebærer et folkekirkeråd med begrænset kompetence. Rådet skal have mulighed for at anmode ministeren om initiativer til regulering af indre anliggender. Ministeren skal forelægge spørgsmål om indre anliggende for rådet. Ministeren vil fortsat have den endelige beslutningskompetence og kan som den eneste forelægge ændrede ritualer o.lign. til kgl. resolution eller kgl. anordning.
- Model 3: Modellen indebærer et folkekirkeråd med udvidet kompetence. Ud over det, der er beskrevet i model 2, skal rådet have mulighed for at beskæftige sig med kerneanliggender, der ligger i forlængelse af de traditionelle indre anliggender. Sådanne kerneanliggender, der i dag er reguleret ved lov, er bl.a. gejstlig retspleje, præsteuddannelse og tilladelser til at søge præstestilling.

Side 4

Dokument nr. 114690/13

Fordelingen af høringsvar mellem henholdsvis den nuværende ordning og de tre modeller for en anderledes styring fremgår af den følgende tabel.

Af sammenligningshensyn er der først i tabellen anført det samlede antal høringsvar fra de forskellige grupper af høringsparter.

Navn	Antal svar	antal mr/ personer	Indre anlig. nuv.	Indre anlig. mod. 1	Indre anlig. mod. 2	Indre anlig. mod. 3
Biskopper og stiftsøvrigheder	9	10	0	4	2	2
Stiftsråd	6		0	1	3	3
Præster	42	46	12	9	7	10
Provsttudvalg	31		4	13	6	7
Menighedsråd	472	526	69	248	87	86
I alt kirkelige råd og embeder	560	582	85	275	105	108
Valgmenigheder	7	14	2	3	1	0
Organisationer	50		2	3	14	24
Øvrige / private	54	249	150	23	20	32
I alt inkl. org., valg- og øvrige	671	845	239	304	140	164

Fordelingen af høringsvar fra de kirkelige råd og embeder kan også beskrives således:

- Uændret videreførelse af den nuværende ordning anbefales af ca. 15 % af høringsvarene fra kirkelige råd og embeder - blandt menighedsrådene er det ca. 13 %, der anbefaler dette.
- Model 1 anbefales af ca. 47 % af høringsvarene fra kirkelige råd og embeder - blandt menighedsrådene er det også ca. 47 %, der anbefaler dette.

- Model 2 anbefales af ca. 18 % af høringssvarene fra kirkelige råd og embeder - blandt menighedsrådene er det ca. 16 %, der anbefaler dette.
- Model 3 anbefales af ca. 18 % af høringssvarene fra kirkelige råd og embeder - blandt menighedsrådene er det ca. 16 %, der anbefaler dette.

Om fordelingen af høringssvarene fra grupperne "organisationer" og "øvrige/private" kan bl.a. siges:

- at Landsforeningen af Menighedsråd anbefaler model 2. Landsforeningen ønsker, at folkekirkerådet ved behandling af spørgsmål om indre anliggender tiltrædes af samtlige biskopper.
- at frie, folkekirkelige organisationer i langt overvejende grad anbefaler model 2 eller model 3, der indebærer etablering af et kirkeråd, hvor også repræsentanter for frie, folkekirkelige organisationer er medlemmer.
- at fordelingen af høringssvar fra gruppen "'øvrige/private" er meget markant præget af ét høringssvar, der er underskrevet af 137 præster og lægfolk.

Høringssvarene til fordel for den nuværende ordning begrundes bl.a. med:

- at den nuværende ordning har fungeret godt, og at der derfor ikke er nogen grund til at ændre på den.
- at ritualer, gudstjenesteordning, bibeloversættelse og salmebog sjældent ændres, og at der derfor ikke er behov for formalisering.
- at lovgivning, selv om den baseres på den nuværende praksis, let vil komme til at betyde et mere stift system for, hvem der skal inddrages eller høres i forbindelse med ændringer.
- at der ikke ønskes nogen form for kirkeråd.
- at det fra folkekirkelig side alene er biskopper, der skal have kompetence i forhold til kirkens lære.

Høringssvarene til fordel for model 1 begrundes bl.a. med:

- at det vil være godt med mere klare og tydelige regler for fremgangsmåden ved regulering af indre anliggender.
- at ændringer vedrørende indre anliggender forekommer så sjældent, at der ikke er behov for et stående organ.
- at der lægges vægt på, at biskopperne som læremyndighed også *formelt* får en central rolle med hensyn til vurdering af og indstilling om ændringer vedrørende indre anliggender.
- at model 1 er at foretrække frem for en model med et kirkeråd, fordi et kirkeråd formentlig vil udvikle sig til et organ, der også i videre omfang kan handle og tale på folkekirkens vegne.

Høringssvarene til fordel for model 2 og 3 begrundes bl.a. med:

- at folkekirken selv gennem et kirkeligt organ naturligt må have en betydelig del af kompetencen i forhold til styring og regulering af indre anliggender, og at et sådant organ bør have et flertal af læge medlemmer.
- at politikere i dag ikke har samme kendskab til og samme engagement i kirkens forhold som tidligere tiders politikere.

Nogle af høringssvarene til fordel for model 2 eller 3 giver udtryk for, at et folkekirkerråd vedrørende indre anliggender bør være "hvilende" og kun aktive-res, når det ønskes enten af ministeren eller af væsentlige kirkelige kredse, f.eks. en ny folkekirkelig bestyrelse for den fælles økonomi.

Enkelte høringssvar giver udtryk for, at ingen af de beskrevne modeller er vidtgående nok.

Høringssvar om fælles økonomi og fælles anliggender

I debatoplægget er der peget på i alt seks muligheder for den fremtidige styring af fælles økonomi og fælles anliggender:

- Uændret videreførelse af den nuværende ordning. Det indebærer, at ministeren har kompetencen til at fastsætte fællesfondens budget og landskirkeskatten. Det indebærer samtidig, at det er ministeren, som har kompetencen til at beslutte, hvilke aktiviteter der skal være fælles anliggender. Ministeren bliver efter egen beslutning rådgivet af en budgetfølgegruppe og et budgetsamråd.

Ud over muligheden for at videreføre den nuværende ordning er der i debatoplægget peget på tre hovedmodeller, hvoraf to er udformet i to varianter:

- Model 1: Modellen indebærer, at den nuværende ordning i højere grad bliver lovreguleret. Det vil først og fremmest sige, at der lovgives om budgetfølgegruppe og budgetsamråd (eller evt. et anderledes sammen-sat og demokratisk baseret organ) som rådgiver for ministeren.
- Model 1 a: Modellen indebærer det samme som model 1, men suppleret med, at ministeren skal forelægge fællesfondens budget og landskirkeskattens størrelse for Folketingets Finansudvalg i form af et orienterende aktstykke.
- Model 2 a: Modellen indebærer, at et valgt folkekirkeligt organ får kompetence til at fastlægge budget og regnskab for fællesfonden, her- under landskirkeskattens størrelse, efter retningslinjer, der er fastsat af ministeren. Organet får samtidig mulighed for at prioritere fælles anliggender. Ministeren kan ikke ændre organets beslutninger om økonomi og fælles anliggender, så længe de falder inden for de af ministeren fastsatte retningslinjer.
- Model 2 b: Modellen indebærer som model 2 a et valgt folkekirkeligt organ. Modellen indebærer desuden, at dette organ og ministeren skal nå til enighed om fællesfondens budget, landskirkeskattens størrelse og prioriteringen af fælles anliggender.
- Model 3: Modellen indebærer, at et valgt folkekirkeligt organ får kompetence til at fastsætte fællesfondens budget og landskirkeskatten, uden at ministeren er involveret ved at fastlægge særlige retningslinjer. Det valgte organ får desuden kompetence til at udarbejde udkast til budget for anvendelse af statens tilskud til folkekirken. Organet får desuden mulighed for at iværksætte fælles folkekirkelige aktiviteter.

Fordelingen af høringssvar mellem henholdsvis den nuværende ordning og de forskellige modeller for en anderledes styring fremgår af den følgende tabel.

Af sammenligningshensyn er der først i tabellen anført det samlede antal høringsvar fra de forskellige grupper af høringsparter.

Side 7
Dokument nr. 114690/13

Navn	Antal svar	antal mr/personer	Øko. nuv.	Øko. mod 1	Øko. 1 a	Øko. 2 a	Øko. 2 b	Øko. 3
Biskopper og stiftsøvrigheder	9	10	0	0	0	1	5	2
Stiftsråd	6		0	0	0	1	4	4
Præster	42	46	10	7	0	4	9	10
Provstiuvalg	31		5	8	3	5	12	8
Menighedsråd	472	526	63	163	30	66	112	84
I alt kirkelige råd og embeder	560	582	78	178	33	77	142	108
Valgmenigheder	7	14	2	2	0	1	0	1
Organisationer	50		2	1	0	13	7	22
Øvrige / private	54	249	147	17	0	13	10	34
I alt inkl org., valg. og øvrige	671	845	229	198	33	104	159	165

Fordelingen af høringsvar fra de kirkelige råd og embeder kan også beskrives således:

- Uændret videreførelse af den nuværende ordning anbefales af ca. 13 % af svarene fra kirkelige råd og embeder - blandt menighedsrådene er det ca. 12 %, der anbefaler dette.
- Model 1 anbefales af 31 % af svarene fra kirkelige råd og embeder - blandt menighedsrådene er det også ca. 31 %, der anbefaler dette.
- Model 1 a anbefales af ca. 6 % af høringsvarene fra kirkelige råd og embeder - blandt menighedsrådene er det også ca. 6 %, der anbefaler dette.
- Model 2 a anbefales af godt 13 % af høringsvarene fra kirkelige råd og embeder - blandt menighedsrådene er det godt 12 %, der anbefaler dette.
- Model 2 b anbefales af godt 24 % af høringsvarene fra kirkelige råd og embeder - blandt menighedsråd er det godt 21 %, der anbefaler dette.
- Model 3 anbefales af godt 18 % af høringsvarene fra kirkelige råd og embeder - blandt menighedsrådene er det ca. 16 %, der anbefaler dette.

Sammenfattende kan det siges:

- Ca. 50 % af høringsvarene fra kirkelige råd og embeder anbefaler den nuværende ordning eller model 1 - blandt menighedsrådene er det godt 48 %, der anbefaler dette.

- Godt 37 % af høringssvarene fra kirkelige råd og embeder anbefaler model 2, hvor et organ på den ene eller anden måde deler kompetencen med ministeren - blandt menighedsrådene er det ca. 34 %, der anbefaler dette.
- Godt 18 % af høringssvarene fra kirkelige råd og embeder anbefaler model 3, hvor et organ har selvstændig kompetence - blandt menighedsrådene er det ca. 16 %, der anbefaler dette.
- Når de nævnte procentdele tilsammen bliver til mere end 100, skyldes det, at nogle høringssvar anbefaler eller udtrykker accept af mere end én model.

Om fordelingen af høringssvarene fra grupperne "organisationer" og "øvrige/private" kan bl.a. siges:

- at Landsforeningen af Menighedsråd anbefaler model 3.
- at Den danske Præsteforening anbefaler model 2 a.
- at frie, folkekirkelige organisationer overvejende anbefaler model 3.
- at fordelingen af høringssvar fra gruppen "øvrige/private" meget markant præget af ét høringssvar, der er underskrevet af 137 præster og lægfolk.

Høringssvarene til fordel for den nuværende ordning begrundes bl.a. med:

- at den har fungeret godt, og at der derfor ikke er nogen grund til at ændre på den.
- at der ikke ønskes nogen form for kirkeråd eller folkekirkeligt organ.

Høringssvarene til fordel for model 1 begrundes bl.a. med:

- at det vil være godt med mere klare og tydelige regler for styringen af fælles økonomi og fælles anliggender.
- at rådgivning af ministeren fra budgetfølgegruppe/budgetsamråd (eller evt. et anderledes sammensat organ) bør være lovfæstet i stedet for som nu at være baseret på ministerens egen beslutning ved en bekendtgørelse.
- at model 1 er at foretrække frem for en model med et valgt organ med egentlig kompetence.

Høringssvarene til fordel for model 1 a begrundes bl.a. med:

- at det vil øge den demokratiske legitimitet, hvis fællesfondens budget og landskirkeskattens størrelse forelægges for Folketingets Finansudvalg ved et orienterende aktstykke.

Høringssvarene til fordel for model 2 a begrundes bl.a. med:

- at det er naturligt, at et demokratisk baseret folkekirkeligt organ får en vis kompetence i forhold til fastsættelse af fællesfondens budget og landskirkeskattens størrelse.

Høringssvarene til fordel for model 2 b begrundes bl.a. med:

- at det vil være udtryk for en god balance mellem stat og kirke, at et demokratisk baseret folkekirkeligt organ og ministeren skal nå til enighed om fællesfondens budget og landskirkeskattens størrelse.

Høringssvarene til fordel for model 3 begrundes bl.a. med:

- at et demokratisk baseret folkekirkeligt organ bør have størst mulig kompetence i forhold til fastsættelse af fællesfondens budget, landskirkeskattens størrelse og iværksættelse og finansiering af fælles folkekirkelige aktiviteter.

Enkelte høringssvar giver udtryk for, at ingen af de beskrevne modeller er vidtgående nok.

Høringssvar om fælles organ for indre anliggender og økonomi

I debatoplægget er der som udgangspunkt beskrevet modeller, hvorefter der er separate organer for henholdsvis indre anliggender samt fælles økonomi og fælles anliggender.

Der er i debatoplægget imidlertid også peget på, at modellerne kan kombineres, så der bliver tale om ét organ, der både får kompetence i forhold til indre anliggender og i forhold til økonomi og fælles anliggender.

Fordelingen af høringssvar til spørgsmålet om ét fælles organ for indre anliggender samt fælles økonomi og fælles anliggender fremgår af den følgende tabel.

Af sammenligningshensyn er der først i tabellen anført det samlede antal høringssvar fra de forskellige grupper af høringssvarter samt antallet af svar til fordel for de modeller, der indeholder organer for henholdsvis indre anliggender og fælles økonomi og fælles anliggender.

Navn	Antal svar	antal mr/ personer	Indre anlig. mod. 2	Indre anlig. mod 3	Øko. 2 a	Øko. 2 b	Øko. 3	Fælles for i.a. og øko.	
								Pos	Neg
Biskopper og stiftsøvrigheder	9	10	2	2	1	5	2	3	0
Stiftsråd	6		3	3	1	4	4	4	1
Præster	42	46	7	10	4	9	10	1	0
Provstiuvalg	31		6	7	5	12	8	7	1
Menighedsråd	472	526	87	86	66	112	84	37	11
I alt kirkelige råd og embeder	560	582	105	108	77	142	108	52	13
Valgmenigheder	7	14	1	0	1	0	1	0	0
Organisationer	50		13	25	13	7	22	14	4
Øvrige / private	54	249	20	32	13	10	34	17	0
I alt inkl org., valgm. og øvrige	671	845	139	165	104	159	165	83	17

Fordelingen af hørings svar fra de kirkelige råd og embeder kan også beskrives således:

- Blandt alle hørings svar fra kirkelige råd og embeder er det ca. 9 %, som giver specifikt udtryk for, at der bør være ét organ med kompetence i forhold til såvel indre anliggender som fælles økonomi og fælles anliggender - blandt menighedsrådene er det 7 %, der anbefaler dette.
- Blandt de hørings svar fra kirkelige råd og embeder, som anbefaler et kirkeligt organ for indre anliggender er det godt 36 %, som anbefaler et fælles organ for indre anliggender samt fælles økonomi og fælles anliggender - blandt menighedsrådene er det ca. 33 %, som anbefaler dette.
- Blandt de hørings svar fra kirkelige råd og embeder, som anbefaler et kirkeligt organ for fælles økonomi og fælles anliggender, er det ca. 56 %, som anbefaler et fælles organ - blandt menighedsrådene er det ca. 50 %, der anbefaler dette.
- Et mindre antal af de hørings svar, som anbefaler et organ for indre anliggender og/eller organ for fælles økonomi og fælles anliggender, giver specifikt udtryk for, at det skal være separate organer.

Om fordelingen af hørings svar inden for gruppen "organisationer" kan bl.a. siges:

- at Landsforeningen af Menighedsråd anbefaler et fælles organ for indre anliggender samt fælles økonomi og fælles anliggender.
- at hørings svarene fra frie, folkekirkelige organisationer overvejende anbefaler et fælles organ for indre anliggender samt fælles økonomi og fælles anliggender.

Hørings svar til fordel for et fælles organ begrundes bl.a. med:

- Det er naturligt, at der kun er ét organ - bl.a. fordi også beslutninger om indre anliggender kan være have økonomiske konsekvenser.
- Der er for få opgaver inden for området indre anliggender til, at det kan begrunde et selvstændigt organ for dette område.

Hørings svar, der ønsker separate organer, begrundes bl.a. med:

- Det er ønskeligt med magtspredning.
- Der er behov for forskellige kompetencer i forhold til henholdsvis indre anliggender og fælles økonomi, og derfor behov for, at det er forskellige personer, der sidder i de to organer.

Hørings svar om sammensætning af organ(er)

Det er ved bearbejdningen af hørings svarene vurderet, at svarenes bemærkninger om sammensætning af organ(er) er af så varieret indhold, at der ikke er grundlag for at lave en statistisk opgørelse i lighed med den, der er lavet på ovenstående områder.

Fra hørings svarene om sammensætning af organ(er) kan dog bl.a. nævnes:

- En del høringssvar er kritiske over for den sammensætning og de valgmetoder, der er beskrevet i debatoplægget.
- En del høringssvar anbefaler, at læge medlemmer og præster, der skal være medlemmer af organ(er) først og fremmest vælges ved forholdstalsvalg på landsplan, hvor henholdsvis alle menighedsråd og alle præster har stemmeret.
- Nogle høringssvar er afvisende over for repræsentation fra bl.a. provstiudvalg og stiftsråd.
- Nogle høringssvar anbefaler organ(er) med langt flere medlemmer, der primært vælges ved forholdstalsvalg på landsplan. Dette begrundes bl.a. med, at det vil give bedre mulighed for, at mindretalsgrupper i folkekirken kan blive repræsenteret.
- Enkelte høringssvar er afvisende over for, at frie, folkekirkelige organisationer skal have medlemmer i organ(er).
- Nogle høringssvar peger på, at frie, folkekirkelige organisationer alene bør have taleret og ikke stemmeret.
- Enkelte høringssvar anbefaler, at et fælles organ ved behandling af spørgsmål vedrørende indre anliggender skal tiltrædes af samtlige biskopper.

Høringssvar om årligt folkekirkemøde/folkekirkestævne

Der er ved bearbejdningen af høringssvarene ikke lavet særlig opgørelse af svar vedrørende muligheden af at supplere organ(er) med et årligt bredt folkekirkemøde eller folkekirkestævne.

Det kan dog konstateres, at en del høringssvar udtaler sig til fordel for, at der ud over etablering af et eller flere organer indføres en ordning, hvor der årligt holdes et meget bredt folkekirkemøde eller -stævne.

Høringssvarene til fordel for dette taler bl.a. om:

- at det eller de folkekirkelige organ(er) ved et sådant møde skal berette om årets arbejde og beslutninger.
- at mødet skal fungere som et debat- og idéforum, men ikke have nogen form for beslutningskompetence.
- at mødet bør være åbent for en meget bred kreds af bl.a. stiftsråd og repræsentanter for folkekirkelige organisationer, retninger og grupperinger.
- at et sådant møde vil være en mulighed for, at også mindretalsgrupperinger kan blive hørt.

Andre elementer i høringssvarene

Af andre elementer i høringssvarene kan bl.a. nævnes:

- Enkelte høringssvar er afvisende over for stort set alt i debatoplægget med den begrundelse, at debatoplægget på ingen måde er vidtgående nok i forhold til selvstændiggørelse af folkekirken og evt. direkte adskillelse af stat og kirke.
- Enkelte høringssvar giver udtryk for, at udvalget ikke har opfyldt sit kommissorium, fordi der f.eks. ikke er klare tilkendegivelser i debatop-

lægget om anvendelse af statens tilskud til folkekirken til andre formål end tilskud til præsteløn.

- Kun ganske få høringssvar kommenterer spørgsmålet om statens tilskud. De fleste af disse høringssvar peger på, at statens tilskud fortsat bør gå til præsteløn.